

تعریف :

ما در منطقه ای از جهان قرار گرفته که از نظر زو مناطق خشک و نیمه خشک جهان محسوب میانگین بارندگی در کشور ما کمتر از یک سوم زندگی جهان بوده و از سوی دیگر میزان تبخیر از کشور ما حدود سه برابر متوسط تبخیر در جهان بخش اعظم مواد غذایی مردم از طریق کشاورزی با ن تامین می گردد. منابع آب شیرین جهان نیز کاهش یافته و مردم کره زمین با مشکل جدی در این مواجهه می باشند.

افزایش جمعیت روبه رشد کشور تامین نیاز غذایی بیت بیشتری یافته و راهی نیست جز اینکه می باید در بن امنیت غذایی مردم بطور صحیح از منابع آب ری نمود. توجه به موضوع مدیریت آبیاری و افزایش مصرف آب در بخش کشاورزی امری ضروری و نیر بوده و می بایست زمینه های لازم به منظور مهم ایجاد گردد.

رین روش های آبیاری که منجر به صرفه جویی آب بهره وری آب خواهد شد آبیاری تحت فشار در صورت اعمال مدیریت صحیح آبیاری در روشهای تحت فشار علاوه بر مزایای متعدد و قابل توجه حاصل ی این قبیل سامانه ها راندمان آبیاری در روش های ۸۵٪ و در روش های قطره ای تا ۹۵٪ نسبت به سطحی و سنتی قابل افزایش می باشد.

محاسن و مزایای آبیاری تحت فشار:

- ❖ افزایش راندمان آبیاری
- ❖ صرفه جویی در مصرف آب
- ❖ کاهش و کنترل علف های هرز
- ❖ کاهش و کنترل بیماریها و آفات
- ❖ امکان انجام عملیات کشاورزی همزمان با آبیاری
- ❖ عدم نیاز به تسطیح کلی اراضی
- ❖ امکان تزریق کودهای محلول همراه آب آبیاری
- ❖ امکان انجام سمپاشی با استفاده از شبکه آبیاری
- ❖ افزایش کمی و کیفی محصول
- ❖ کاهش هزینه های کارگری
- ❖ عدم نیاز به نیروی پمپاژ در اراضی کوهستانی
- ❖ کاهش مصرف انرژی
- ❖ کاهش رفت و آمد ماشین آلات کشاورزی به داخل مزرعه و در نتیجه عدم تخریب و کوییدگی خاک
- ❖ کاهش هزینه های ناشی از استهلاک ماشین آلات
- ❖ امکان انجام آبیاری در شب
- ❖ بهبود مدیریت آبیاری
- ❖ کاهش فرسایش خاک

آبیاری تحت فشار به روشی از آبیاری اطلاق می گردد که در آن مزارع و یا باغات تحت پوشش یک شبکه لوله گذاری زیرسطحی ، سطحی و یا تلفیقی از هر دو قرار گرفته و طی آن آب با مقدار حجم و فشار مورد نیاز از محل منبع آب ، وارد شبکه لوله گذاری گردیده و در دسترس گیاه قرار می گیرد.

از آنجا که در این روش انبار و جوی های آبیاری حذف می گردند بنابراین تلفات انتقال آب به حداقل ممکن کاهش می یابد.

آبیاری تحت فشار به منظور آبیاری انواع محصولات زراعی و باغی و نهالستان ها و گلخانه ها و فضای سبز(شهری و مسکونی) و زمین های ورزشی و غیره قابلیت کاربرد دارد.

سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین

آشنائی با:

روش های آبیاری تحت فشار

تهیه و تنظیم:

نصرت اله نیکو

کارشناس آبیاری

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

خرداد ۹۳

مراحل اجرای پروژه آبیاری تحت فشار:

کشاورزانی محترمی که متقاضی بکارگیری روش های نوین آبیاری در سطح اراضی خود می باشند باید مراحل زیر را طی نمایند:

- ✓ متقاضی باید به مرکز خدمات ترویجی منطقه طرح مراجعه نموده و ضمن ارائه درخواست کتبی در صورت لزوم آموزش های یکروزه مربوط به آشنائی با روش های آبیاری تحت فشار را طی نمایند.
- ✓ مدارک مورد نیاز شامل مدارک مالکیت آب و زمین طرح، کپی کارت ملی و شناسنامه بوده که همراه برگ درخواست بایستی ارائه گردد.
- ✓ منابع آب اراضی (شامل چاه، قنات، چشمه، رودخانه و شبکه کانال دشت قزوین منحصراً بایستی با کاربری کشاورزی و مورد تأیید شرکت آب منطقه ای استان قزوین و دارای اعتبار بوده و سایر کاربری ها مانند شیلالت و شرب دام و طیور و غیره قابل قبول نمی باشد.
- ✓ انواع مدارک مالکیت و تصرف زمین قابل قبول شامل سند مالکیت رسمی (نسق های زراعی، اسناد مالکیت رسمی و اراضی واگذاری امور اراضی)، اسناد اجاره رسمی اراضی واگذاری توسط سازمان جنگل ها مراتع و آبخیزداری کشور و اداره کل منابع طبیعی استان، اراضی استیجاری با سند اجاره رسمی و اراضی اوقافی دارای اجاره نامه اداری یا دفترخانه ای، املاک فاقد ثبتی با تأیید مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان، می باشد.
- ✓ بعد از بررسی مدارک و بازدید از اراضی مربوطه، متقاضی جهت انجام آزمایشات خاک و آب و نقشه برداری و طراحی پروژه، از طریق نظام مهندسی کشاورزی به انجمن صنفی شرکت های مشاور و پیمانکار تخصصی آبیاری تحت فشار استان معرفی می گردد.
- ✓ پس از تهیه گزارش فنی پروژه توسط مشاورین انجمن، متقاضی میتواند با استفاده از سرمایه گذاری شخصی نسبت به اجرای پروژه اقدام نماید. در صورتیکه متقاضی تمایل به استفاده از تسهیلات ویژه (شامل سهم بلاعوض دولت، وام بانکی و یا تلفیق هر دو) داشته باشد میبایست به مدیریت های جهاد کشاورزی استان مراجعه نماید.
- ✓ متقاضی باید لوله های پلی اتیلن و لوازم و اتصالات ویژه آبیاری تحت فشار را از تولیدکنندگان مورد تأیید وزارت جهاد کشاورزی تهیه نماید. لیست شرکت های مذکور در سایت novinabyari.maj.ir در دسترس متقاضیان می باشد.

مصرف بهینه آب در کشاورزی یک نیاز ملی است

روش های آبیاری تحت فشار:

تحت فشار با توجه به نوع کاربرد آن در شرایط قبیل نوع الگوی کشت، شرایط فنی، شرایط اقلیمی دارای انواع مختلفی می باشد که بطور کلی و خلاصه بر می باشد. معمولاً آبیاری بارانی بمنظور آبیاری زراعی و آبیاری موضعی برای محصولات باغی و زراعی ردیفی بکار گرفته می شود.

